

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2018-01

Rešava: sudija pojedinac
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 17. septembar 2020.

Jezik: engleski

Stepen poverljivosti: strogo poverljivo i *ex parte*

Odluka kojom se odobrava plenidba

Specijalizovani tužilac

Džek Smit

SUDIJA POJEDINAC¹ rešava po strogo poverljivom i *ex parte* zahtevu specijalizovanog tužioca „Zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za plenidbu dokumenata” (u daljem tekstu: zahtev), podnetom u sredu, 16. septembra 2020, i ovim donosi svoju odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 16. septembra 2020, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je strogo poverljivi i *ex parte* zahtev za plenidbu dokumenata za koje se u ovom trenutku smatra da su u posedu Udruženja ratnih veterana Oslobodilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: Udruženje ratnih veterana OVK).²

II. ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

2. Tužilaštvo navodi da je Udruženje ratnih veterana OVK 16. septembra 2020. objavilo da je primilo jedan paket sa dokumentima koji se navodno odnose na Specijalnu istražnu radnu grupu (u daljem tekstu: SIRG), odnosno na Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo), uključujući dokumente koji se odnose na saradnju SIRG-a i tužilaštva sa srpskim vlastima, i izjave svedoka (u daljem tekstu: predmetni dokumenti).³ Tužilaštvo osim toga tvrdi da neovlašćeni pristup tim dokumentima i njihovo rasturanje predstavljaju neposrednu potencijalnu opasnost za istrage i svedoke.⁴

3. Shodno tome, tužilaštvo traži od sudije pojedinca:

¹ KSCPR-2018, F00004, predsednik, *Odluka o određivanju sudije pojedinca shodno članu 33(2) Zakona*, 29. maj 2018, strogo poverljivo i *ex parte*.

² KSC-BC-2018-01, F00122, specijalizovani tužilac, *Hitni zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za plenidbu dokumenata*, 16. septembar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*.

³ Zahtev, stav 1.

⁴ Zahtev, stav 1.

- (a) da odobri zahtev, naloži Hisniju Gucatiju (u daljem tekstu: g. Gucati) i/ili Udruženju ratnih veterana OVK da odmah ustupe i predaju predmetne dokumente tužilaštvu, i odobri zaplenu predmetnih dokumenata;⁵
- (b) da odobri tužilaštvu, kao nadležnom organu vlasti, da uruči i izvrši taj nalog;⁶
- (c) da naloži g. Gucatiju, Udruženju ratnih veterana OVK i svim drugim licima koja su u posedu predmetnih dokumenata i/ili upoznata sa njihovim sadržajem da ih ni na koji način ne snimaju, kopiraju ili dalje distribuiraju,⁷ i
- (d) da upozori g. Gucatija i sva druga lica koja su u posedu predmetnih dokumenata i/ili upoznata sa njihovim sadržajem da bi prema odredbama Krivičnog zakonika Kosova iz 2019, br. 06/L-074, koje su preuzete članom 15(2) Zakona, eventualno ometanje izvršenja odluke kojom se odobrava tražena plenidba ili kršenje njenih uslova moglo predstavljati krivično delo.⁸

III. MERODAVNO PRAVO

4. Prema članu 39(3) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon), na zahtev specijalizovanog tužioca sudija pojedinac može da izda bilo koji nalog potreban za vođenje istrage i pripremu pravičnog i ekspeditivnog suđenja.

5. Prema pravilima 31 i 37 Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), pretres nekog lica, njegovog poseda ili drugih lokacija i stvari, kao i plenidba dokaza pronađenih tokom pretresa mogu se odobriti:

⁵ Zahtev, stav 5(a)-(c).

⁶ Zahtev, stav 5(d).

⁷ Zahtev, stavovi 4, 5(e).

⁸ Zahtev, stav 5(f).

- (a) ako postoji opravdano očekivanje zaštite privatnosti u odnosu na lokacije nad kojima se vrši pretres i stvari koje su predmet plenidbe;⁹
- (b) ako je, u pogledu plenidbe stvari, neophodno očuvati dokaze o krivičnom delu iz nadležnosti Specijalizovanih veća, a postoji osnovana sumnja da se takvi dokazi nalaze na lokaciji, u prostorijama ili stvarima nad kojima se vrši pretres;¹⁰
- (c) ako je plenidba neophodna;¹¹
- (d) ako je plenidba neizbežna, odnosno ako se, u datim okolnostima, dokazi ne mogu pribaviti drugim putem i ako je tražena plenidba po svemu sudeći jedino efikasno sredstvo za potrebe istrage,¹² i
- (e) ako je stepen u kojem se, usled preduzimanja istražnih radnji, ugrožavaju prava lica na lični integritet, privatnost ili imovinu srazmeran legitimnom cilju istrage.¹³

6. Prema pravilu 37(4) Pravilnika, svaka odluka kojom se odobrava plenidba treba da sadrži: (a) vreme, trajanje i obim plenidbe, uključujući podatke o licu ili imovini, lokaciji, prostorijama ili stvarima u odnosu na koje se radnja odobrava, i (b) opis postupka izveštavanja o sprovođenju odobrenih radnji i o zaplenjenim materijalima, u skladu s pravilom 31(2) Pravilnika.

7. Prema pravilu 39(1) i (2) Pravilnika, plenidba se mora izvršiti u prisustvu lica na koje se odnose radnje specijalizovanog tužioca, osim ukoliko to lice nije moguće pronaći ili odbije da prisustvuje izvršenju pretresa, i ukoliko bi odlaganje izvršenja plenidbe ugrozilo istragu, bezbednost ili imovinu svedoka, žrtve ili drugih lica izloženih opasnosti.

⁹ Pravilo 37(2) Pravilnika. V. takođe KSC-CC-PR-2017-03, F00006, veće Ustavnog suda, *Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna u Pravilniku o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. maja 2017. upućenom Specijalizovanom veću Ustavnog suda u skladu sa članom 19(5) Zakona* (u daljem tekstu: odluka veća Ustavnog suda SVK od 28. juna 2017), 28. jun 2017, stav 69.

¹⁰ Pravilo 37(2)(c) Pravilnika.

¹¹ Pravilo 31(1)(b) Pravilnika.

¹² Pravilo 37(1) Pravilnika. V. takođe odluku veća Ustavnog suda SVK od 28. juna 2017, stavovi 62-67.

¹³ Pravilo 31(1)(c) Pravilnika.

Specijalizovani tužilac je takođe dužan: (a) da predmetnom licu dostavi odluku kojom se odobrava plenidba; (b) da lice obavesti o njegovim pravima; (c) da obezbedi prisustvo branioca tokom plenidbe, osim u slučajevima kada se dotično lice odrekne prava na prisustvo branioca ili u slučajevima kada braniočevo prisustvo ne može da se očekuje u razumnom roku, i (d) da obezbedi prisustvo nezavisnog posmatrača tokom izvršenja plenidbe.

8. Prema pravilu 32(1) Pravilnika, svi materijali koji se zaplene čuvaju se, skladište i štite na odgovarajući način. Panel koji odobrava plenidbu u odgovarajućoj odluci navodi: (a) postupak i mere predostrožnosti za skladištenje, zaštitu i prenos zaplenjenih materijala; (b) naznaku koliko dugo će se zaplenjeni materijali čuvati, i (c) uputstvo i vremenske rokove za vraćanje ili uništavanje zaplenjenih materijala.

9. Član 35(3) Zakona propisuje da je policija u okviru Specijalizovanog tužilaštva ovlašćena i nadležna da vrši poslove koji su po zakonima Kosova povereni policiji Kosova. Prema članu 53(1) Zakona, sva pravna i fizička lica na Kosovu dužna su da bez nepotrebnog odlaganja postupe po svakom zahtevu za pomoć, nalogu ili odluci koju izdaju Specijalizovana veća. Prema pravilu 202(2) Pravilnika, sudija pojedinac može da odredi uslove koje smatra potrebnim, uključujući i uslove u vezi s poverljivošću i zaštitnim merama. Prema članu 53(1) Zakona i pravilu 202(3) Pravilnika, svaki takav nalog se izvršava bez nepotrebnog odlaganja.

IV. DISKUSIJA

A. USLOVI ZA PRETRES I PLENIDBU

10. Zahtev se odnosi na zaplenu dokumenata za koje se veruje da ih g. Gucati i/ili Udruženje ratnih veterana OVK imaju u svom posedu, a na osnovu informacija koje je samo Udruženje ratnih veterana OVK objavilo.¹⁴ Budući da su predmetni dokumenti primljeni u formi paketa koji je ostavljen u prostorijama Udruženje ratnih

¹⁴ Zahtev, stav 1.

veterana OVK, sudija pojedinac smatra da se opravdano može očekivati zaštita privatnosti tih prostorija, koje se nalaze na adresi Rruga Uçk 77, Priština, Kosovo.¹⁵ Stoga se moraju primeniti mere zaštite propisane Zakonom i Pravilnikom.

11. Prema zahtevu, sudeći po priznanju samih predstavnika Udruženja ratnih veterana OVK na konferenciji za štampu održanoj 16. septembra 2020, čini se da predmetni dokumenti sadrže informacije koje se odnose na tekuće istrage tužilaštva, uključujući dokumente koji se odnose na saradnju SIRG-a i tužilaštva sa srpskim vlastima, i izjave svedoka.¹⁶ Prema tome, postoji osnovana sumnja da će izvršenje tražene radnje imati za posledicu plenidbu dokaza i materijala koji čine sastavni deo istraga tužilaštva, uključujući istrage u vezi sa krivičnim delima iz člana 15(2) Zakona. U skladu s tim, zbog same prirode istrage, plenidba tih dokumenata je neophodna, posebno da bi se očuvali dokazi o krivičnim delima iz nadležnosti Specijalizovanih veća odnosno da bi se zaštitili integritet istrage i sigurnost, bezbednost i dobrobit svedoka.

12. Što se tiče uslova neizbežnosti, sudija pojedinac konstatuje da su, prema informacijama koje je Udruženje ratnih veterana OVK objavilo, predmetni dokumenti obimni i da sadrže osetljive podatke, koji po pravilu nisu javnog karaktera. Međutim, Udruženje ratnih veterana OVK je na konferenciji za štampu objavilo da je primilo te dokumente.¹⁷ Takav splet okolnosti čini izvršenje plenidbe posebno hitnim, s obzirom da se predmetni dokumenti ne mogu pribaviti drugim putem, zbog čega je njihova plenidba jedino efikasno sredstvo da se do njih dođe.

13. Najzad, u pogledu pitanja da li se usled preduzimanja istražnih radnji prava g. Gucatija ili nekog drugog lica prisutnog u Udruženju ratnih veterana OVK ugrožavaju u stepenu koji je srazmeran legitimnom cilju istrage, sudija pojedinac je između ostalog imao u vidu činjenicu da su predmetni dokumenti dostavljeni

¹⁵ Zahtev, stav 2.

¹⁶ Zahtev, stav 1.

¹⁷ Zahtev, stav 1.

anonimno i samoinicijativno, osetljivu prirodu informacija koje g. Gucati i/ili Udruženje ratnih veterana OVK imaju u svom posedu, trajanje i obim traženih mera, kao i zaštitne mehanizme koje treba primeniti.¹⁸ Kada je reč o sadržaju predmetnih dokumenata, legitimni opšti cilj istrage je krivično gonjenje lica odgovornih za krivična dela iz nadležnosti SVK, uključujući ona iz člana 15(2) Zakona. Što se tiče zaštitnih mehanizama koje treba primeniti, sudija pojedinac podseća da je prema pravilima 31-33 i 39 Pravilnika tužilaštvo dužno da preduzme odgovarajuće mere u pogledu prava na zaštitu integriteta ličnosti, privatnosti i imovine. Shodno tome, ako izvršenje tražene plenidbe ostaje u okvirima uslova navedenih u Pravilniku i u ovoj odluci, sudija pojedinac smatra da je plenidba srazmerna legitimnom cilju istrage.

14. Pošto je utvrdio da su navedeni uslovi ispunjeni, sudija pojedinac odobrava traženu plenidbu, budući da je ona usklađena sa uslovima propisanim pravilima 31 i 37 Pravilnika.

B. VREME, TRAJANJE I OBIM PLENIDBE

15. Kad je reč o vremenskom roku u kome treba izvršiti traženu plenidbu, sudija pojedinac s jedne strane ima u vidu hitnost tražene mere izazvanu javnim saopštenjem Udruženja ratnih veterana OVK, osetljivost informacija koje Udruženje ratnih veterana OVK ima u svom posedu, i vreme koje je tužilaštvu potrebno da bi organizovalo traženu plenidbu, a sa druge, opravdano očekivanje zaštite privatnosti g. Gucati, kao i potrebu da se izvršenje tih mera obavi pod sudskim nadzorom. Shodno tome, sudija pojedinac smatra da je rok od pet dana nakon izdavanja ove odluke dovoljan za izvršenje tražene plenidbe.

16. Obim tražene plenidbe mora biti ograničen na: (i) materijale koji su g. Gucati i/ili Udruženje ratnih veterana OVK primili u popodnevnim časovima u sredu,

¹⁸ Odluka veća Ustavnog suda SVK od 28. juna 2017, stav 64.

16. septembra 2020; i (ii) sve povezane materijale slične prirode koji eventualno budu primljeni u periodu između izdavanja ove odluke i izvršenja tražene plenidbe.

C. PODNOŠENJE IZVEŠTAJA O PRETRESU I PLENIDBI

17. Prema pravilima 31(2) i 37(4)(b) Pravilnika, tužilaštvo je dužno da podnese izveštaj o izvršenju traženih mera. Uzimajući u obzir potrebno vreme za pripremu izveštaja nakon izvršenja zatražene mere, tužilaštvo je dužno da podnese izveštaj u roku od 14 dana po završetku tražene plenidbe, odnosno najkasnije 14 dana po isteku odobrenog roka od pet dana za izvršenje tražene plenidbe. U izveštaju se navode (i) datum, vreme, trajanje, mesto, obim i okolnosti plenidbe, i (ii) da li su ispunjeni zahtevi iz pravila 39 Pravilnika.

D. ČUVANJE, SKLADIŠTENJE I ZAŠTITA ZAPLENJENOG MATERIJALA

18. Sudija pojedinac smatra da je neophodno da tužilaštvo čuva, štiti i prenosi zaplenjeni materijal u skladu sa uobičajenom procedurom za kontinuitet nadzora nad dokaznim predmetima. Pri tome tužilaštvo je dužno da preduzme odgovarajuće mere da zaštiti zaplenjeni materijal kako bi se sprečila mogućnost da se materijal izgubi, odnosno mogućnost slučajnog ili nedozvoljenog pristupa materijalu, njegove izmene, distribucije ili uništenja. Tužilaštvo je dužno da sudiji za prethodni postupak dostavi izveštaj o preduzetim merama predostrožnosti i proceduri za skladištenje i zaštitu zaplenjenog materijala.

19. Sudija za prethodni postupak smatra da je za pregled zaplenjenog materijala i utvrđivanje njegove relevantnosti dovoljan rok od četiri meseca od izvršenja tražene plenidbe. Ako smatra da je zaplenjeni materijal relevantan za istragu ili za bilo koju fazu budućeg sudskog postupka, tužilaštvo ima pravo, prema pravilu 33(1)(b) Pravilnika, da zadrži taj materijal sve dok je on relevantan za namenu za koju je pribavljen. Nakon toga tužilaštvo zaplenjeni materijal vraća ili uništava u skladu s

pravilom 33(2)-(3) Pravilnika. Ukoliko zaplenjeni materijal izlazi iz okvira istrage za čije je potrebe pribavljen i nije relevantan za istragu o nekom drugom krivičnom delu iz nadležnosti Specijalizovanih veća, odmah se vraća ili uništava, u skladu s pravilom 33(1)(a)(i) i (2)-(3) Pravilnika.

E. IZVRŠENJE I URUČENJE ZATRAŽENOG NALOGA

20. Budući da će se tražena plenidba izvršiti na Kosovu, sudija pojedinac podseća da je članom 35(3) Zakona predviđeno da je policija u okviru Specijalizovanog tužilaštva ovlašćena i nadležna da vrši poslove koji su po zakonima Kosova povereni policiji Kosova. Stoga se po pravilu 49(1) Pravilnika tužilaštvo takođe može smatrati „nadležnim organom vlasti“ koji može da izvršava i uručuje naloge Specijalizovanih veća, uključujući i traženu plenidbu. Shodno tome, sudija pojedinac ovlašćuje tužilaštvo da uruči i izvrši ovu odluku.¹⁹ Ukoliko bude potrebno, tužilaštvo to može učiniti u saradnji sa nadležnim vlastima na Kosovu.

F. ZABRANA DISTRIBUIRANJA PREDMETNIH DOKUMENATA

21. Imajući u vidu osetljivost predmetnih dokumenata i konkretnu opasnost koju bi njihova dalja distribucija od strane g. Gucatija i/ili Udruženja ratnih veterana OVK mogla predstavljati za sigurnost, bezbednost i dobrobit svedoka, kao i integritet istrage tužilaštva, sudija pojedinac smatra da je primereno, shodno članu 39(3) Zakona, da g. Gucatiju, Udruženju ratnih veterana OVK i svim drugim licima koja su u posedu tih dokumenata i/ili upoznata sa njihovim sadržajem naloži da ih ni na koji način ne snimaju, umnožavaju ili dalje distribuiraju.

¹⁹ Saopštenjem ove odluke specijalizovanom tužiocu smatra se da je ispunjena obaveza prosleđivanja iz pravila 49(1) Pravilnika.

V. DISPOZITIV

22. Iz navedenih razloga, sudija pojedinac ovim:

- a. **ODOBRAVA** traženu plenidbu dokumenata koji su u posedu Hisnija Gucatija i/ili Udruženja ratnih veterana OVK, a koji se nalaze na adresi Rruga Učk 77, Priština, Kosovo, pod uslovima navedenim u pasusu 16 ove odluke;
- b. **OVLAŠĆUJE** tužilaštvo da obelodani ovu odluku, ukoliko je to primereno ili neophodno za njeno izvršenje, i
- c. **NALAŽE** Hisniju Gucatiju, Udruženju ratnih veterana OVK i svim drugim licima koja su u posedu tih dokumenata i/ili upoznata sa njihovim sadržajem da ih ni na koji način ne snimaju, umnožavaju ili dalje distribuiraju.

23. Budući da će se tražena plenidba izvršiti na Kosovu, sudija pojedinac **OVLAŠĆUJE** tužilaštvo da ovu odluku uruči i izvrši shodno stavovima 15-16 i 20 gore i u skladu s pravilom 39 Pravilnika.

24. Nezavisno od toga gde se odvija izvršenje tražene plenidbe, sudija pojedinac:

- a. **NALAŽE** tužilaštvu da podnese izveštaj o izvršenju traženog pretresa i plenidbe u roku od 14 dana po njihovom završetku, odnosno najkasnije 14 dana po isteku odobrenog roka od pet dana za njihovo izvršenje, u skladu sa stavom 17 ove odluke;
- b. **NALAŽE** tužilaštvu da uskladišti, čuva i zaštiti zaplenjeni materijal i da o postupku i preduzetim merama predostrožnosti u vezi sa njegovim čuvanjem i zaštitom podnese izveštaj u skladu sa stavom 18 ove odluke, i

- c. **NALAŽE** tužilaštvu da u roku od četiri meseca od izvršenja tražene plenidbe pregleda zaplenjeni materijal kako bi utvrdilo njegovu relevantnost i da sačuva, vrati ili uništi zaplenjeni materijal kako je predviđeno pravilom 33 Pravilnika, u skladu sa stavom 19 ove odluke.

25. Sudija pojedinac upozorava Hisnija Gucatija i sva druga lica koja su u posedu predmetnih dokumenata i/ili upoznata sa njihovim sadržajem da bi prema odredbama Krivičnog zakonika Kosova iz 2019, br. 06/L-074, koje su preuzete članom 15(2) Zakona, eventualno ometanje izvršenja ove odluke ili kršenje njenih uslova moglo predstavljati krivično delo.

/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,
sudija pojedinac

U četvrtak, 17. septembra 2020.

U Hagu, Holandija.